

~~क्रि. ११११११~~

याज्ञिक प्रयोग

संस्कृत

सं. उप

✓ ३३५२

सं. ११११

सुदृष्ट

७)

यासिनु

॥अथकृत्यमंजरीअनुक्रमणिकाप्रारंभः॥

(2)

अतुल्य

॥१॥

१	श्रीगणेशायनमः॥ अथ कृत्य	३	चतीपाते सुवर्णशानरिधिः	११	ज्येष्ठशुद्ध १० दशहरानिर्ण-
२	मंजरीः अनुक्रमणिकांशः॥	४	सामान्यसंक्रांतिनिर्णयः	१२	ज्येष्ठशुद्ध निर्जलेकादशीनि-
३	संवत्सरप्रतिपदानिर्णयः	५	तिथिपालनव्रतनिर्णयः	१३	निर्जलेकादशीवचनाभि-
४	संवत्सरमध्ये साडेतीन सुहृताः		इति वैशाखमासकृत्यानि	१४	एकादशीपारणानिर्णयः
५	शेषमासिनित्यकुंभदान		अथ वैशाखमासः	१५	हरिवासरनिर्णयः
६	गौरीव्रतीयानिर्णयः	७	वैशाखमासविधिः	१६	ज्येष्ठपौर्णिमावदसावित्री
७	वैशाखशुद्ध मत्स्यजयंती	८	अक्षय्यव्रतीयानिर्णयः	१७	निधुनसंक्रांतिनि-
८	वैशाखशुद्धतीयानिर्णयः	९	इयमेव व्रतीया परशुरामज-		इति ज्येष्ठमासकृत्यानि
९	वैशाखशुद्ध चमीनिर्णयः	१०	वैशाखशुद्ध चमीसंक्रजयं-		अथाषाढमासकृत्यानि
१०	वैशाखशुद्ध रामनवमीनि-	११	वैशाखपौर्णिमानिर्णयः	११	आषाढशुद्धैकादशीविष्णुशयनी
११	दीनोत्सवनिर्णयः		इति वैशाखकृत्यानि	१२	चानुमत्स्यव्रतारंभादि
१२	दमनारोपणविधिः		अथ ज्येष्ठमासः	१३	आषाढशुद्ध १२ निर्णयः

॥१॥

(2A)

१४	शाकप्रतादिनिर्णयः	१८	श्रावणशुक्लमागपंचमी	३०	भाद्रपदशुक्लपंचमीऋषिपूजना.
१५	दुग्धव्रतनिर्णयः	१९	श्रावणशुक्लद्वादश्यापवित्रारो१.	३१	भाद्रपदशुक्लपौर्णमासिशेषेवंपा.
१६	हिंदलव्रतनिर्णयः	२०	श्रावणपौर्णमास्यारक्षाबंध.	३२	भाद्रपद१५ सूर्यस्करवशी
१७	भामिबलक्षणं	२१	उत्सर्जनोपाकरणनिर्णयः	३३	भाद्रपदशुक्लपूर्णिमादि.
१८	हविष्यभक्ष्यनिर्णयः	२२	श्रावणकृष्णजन्माष्टमीनि.	३४	ज्येष्ठागोरीव्रतनि.
१९	आषाढपौर्णमास्याशिवभयनो.	२३	श्रावणभाद्रपदमासास्याशुश.	३५	भाद्रपदश्रावणक्षदशीनि.
२०	व्यासपौर्णिमानिर्णयः	२४	षिरोरीध्रतनिर्णयः	३६	अगस्त्यास्तोदयनिर्णयः
२१	कूर्कसंक्रमणोत्तरनक्षत्रजोनि.	२५	इतिश्रावणमासकृत्यानि	३७	भानंतचतुर्दशीनिर्णयः
२२	भाद्रपदमासास्यायां दीपपूजा	२६	अथभाद्रपदमासकृत्यानि	३८	मौजपदां ऊर्ध्वत्रयीश्राद्धनि.
२३	इत्याषाढमासकृत्यानि	२७	भाद्रपदशुक्लतीयाहरितालिका.	३९	अधमहालब्धिर्णयः
२४	अथश्रावणमासः	२८	गणेशचतुर्थीनिर्णयः	४०	भाद्रपदशुक्लकपिलावशी
२५	श्रावणेसोमवारशनिवार.	२९	भाद्रपदशुक्लचतुर्थीनिर्णयः	४१	इतिभाद्रपदमासकृत्यानि

(3)

॥२॥

॥२॥

५८	अश्विनमास कृत्यानि	५८	कार्तिकरुत्मानप्रकार	५९	तुलासंक्रांतिनिर्णयः
५९	आश्विनशुक्लप्रतिपदिदौहित्रनि-	५९	पानीपूजेआहुतस्तेननप्र-	५९	इत्याश्विनमास कृत्यानि
६०	नवरात्रारंभः	६०	आकाशदीपदानविधिः	६०	अथकार्तिकमास कृत्यानि
६१	संक्षिप्तनवरात्रप्रयोगः	६०	पानीपूजनविधिलक्ष्मिदेवतर्प	६०	कार्तिकशुक्ल १ बलिपूजनं
६२	आश्विनशुक्लमहाएमीनिर्णय-	६१	पानीपदानादि	६१	कार्तिक-शु-२ कृष्णउदानं
६३	होमकालमंत्रद्वयादि-	६२	आश्विनकृष्णद्वादशीगोवत्स	६१	कार्तिक-शु-१२ पारणानिर्णयः
६४	कृष्णगदिबलि	६२	इतिनिर्णयः पूजाविधिः	६२	नानुर्मीस्यव्रतसमाप्तिः
६५	मलेसरस्वतीपूजन-	६३	आश्विनकृष्ण १० यमदीपः	६३	कार्तिक-शु-१२ विष्णुप्रबोधोत्सवः
६५	आश्विनशुक्ल ८ महालक्ष्मीपू-	६३	नरकचतुर्दशीविधिः	६३	तुलसीविवाहविधि
६६	विजयादशमीनिर्ण-	६४	दीपानलिदिनविधिः	६३	कार्तिकशु ११२ येकुंड-च-
६७	शमीपूजाविधानं	६५	आश्विनकृष्ण १० लक्ष्मीपूजा	६३	अस्यामेवारुणोदये शिवपूजा
६८	आश्विनयो १९ लक्ष्मीपूजा	६५	कुबेरपूजनमस्यामेव	६४	फा-१५ त्रिपुरोत्सनदीपः

॥२॥

अनु-

॥३॥

(3A)

८१	रतिफलानामसकल्यानि	११	अशौचनिर्णयः	१०२	पर्वणिसमुद्धानिर्णयः
८२	अथापिकामसकल्यानि	१२	अम्ययायभित्तप्रतिनिधिः	१०६	आश्विनशुक्लपंचम्या उपगच्छ
८३	अपदानप्रकारः	१३	रजस्वलाभाषणादिदोषः	१०९	लितादेवीव्रतविधिः
८४	चंद्रग्रहणविधिः	१४	अधकृत्यप्रतिपत्तिवर्त्यकर्मोऽ	११९	कालविभागनिर्णयः
८५	सर्वग्रहणविधिः	१५	वशिष्टकल्याणां	१२९	एकशुक्लसप्तयोर्वर्ज्यानि-
८६	ग्रहणश्राद्धादिनिर्णयः	१६	सकष्टरचतुर्थीनिर्णयः	१२९	मेवादिसंक्रांतिपुदानविशेषः
८७	ग्रहणनागविंशतहमनादि	१७	एकादशीनिर्णयः	१२९	उपनयनकालादिनि-
८८	ग्रहणशान्तिकर्मयोगः	१८	प्रदोषव्रतनिर्णयः	१२९	निवाहमासनि-
८९	ग्रहणशीतहरीषंभित्तानं	१९	सामान्यलेनातिथिनिर्णयः	१२९	गोत्रप्रवरनिर्णयः
९०	अस्मिन्प्रथेऽककृत्योपपुला	२०	दशावतारजयंतोनिर्णयः	१२९	रतिश्रीकृत्यमंजरीअनुक्रमणि
९१	निकानिचिन्तायभित्तानि	२१	रतिआहुनिर्णयः	१२९	कासमासा राके १०६८ आश्विन
९२	व्रतकर्तारप्रतिनिधयः	२२	रतिआर्षिकभाद्रादिनिर्णयः	१२९	शुक्लचतुर्थी बजोदेशः छापीने

॥३॥

(५)

५८	कार्तिकरु-८ कार्त्तिके रवाष्टमी-	५९	मकरसंक्रांतिनिर्णयः	६०	शिवपंचमीभरीमंत्रः
५९	रश्मिकसंक्रांतिनिर्णयः		रतिपौषमासकृत्यानि	६१	शिवस्तोत्रं
	रतिकार्तिककृत्यानि		अथमाघमासकृत्यानि	६२	मौल्य-योगविशेषादि
	अथमार्गशीषकृत्यानि	६०	माघशु-५ वसंतपंचमीनि-	६३	कुम्भसंक्रांतिनि-
६०	मार्गशीर्षशु-५ वसं पावती	६१	माघशु-७ रथसप्तमी-		रतिमाघकृत्यानि
६१	पशुः संक्रमणनिर्णयः	६२	माघशु-८ भीमाष्टमीनि-		अथफागुनकृत्यानि
६२	पशुपतिविधिः	६३	माघपौर्णिमाकथं	६४	फाल्गुन-१ शौभिकाप्रतिपदकथं
	रतिमार्गशीर्षकृत्यानि	६४	महामाघीयोगविशेषः	६५	फाल्गुन-१ वसंतोत्सवः अत्रै
	अथपौषमासकृत्या-	६५	माघकृष्ण-७ दशमपंचमीकथं		दीपपुष्पप्रारंभं
६३	पौषशु-१ माघमासादौ	६६	महाशिवरात्रिनिर्णयः	६६	फाल्गुनकृष्ण-१ शिवरात्रि-पाठनी
६४	मकरसंक्रमणेतिलपात्रदानं	६७	मासशिवरात्रिनि-		इत्यनेन शिवरात्रि-महापाठनी
६५	पौषमाघमासात्ययोरर्द्धोदयः	६८	शिवरात्रिव्रतविधिः	६८	वीनसंक्रांतिनिर्णयः

(4A)

4A

॥अथेदंकृत्यसंजयाः शारंभपत्रं॥

रामचंद्रसदाशोचनो ॥ चोदद्वरयाणिदच

हरं

कृत्यं

॥१॥

श्रीगणेशायनमः ॥ नत्वा विघ्नरेवं व्यासार्दीश्वमुनीश्वरान् ॥ श्रिया युक्तं म
हाविष्णुं पार्वत्या सहितं शिवं ॥ १ ॥ आलोच्य बहुशो ग्रंथान् कौस्तुभादीन् सतां मुदे ॥
बाष्पभटेन विदुषा क्रियते कृत्यमंजरी ॥ २ ॥ चैत्राद्यमांतमासेषु संति कृत्यानि भरि
॥ चतुर्विधानि तान्याहुर्नित्यत्वादि विभेदतः ॥ ३ ॥ करणे तु फलं नोक्तं दोष उक्तो विलो
पने ॥ तानि नित्यानि वर्षादौ ते लोभ्यं विधिर्यथा ॥ ४ ॥ अर्द्धे दयादियोगेषु कृत्यानि
विहितानि च ॥ नैमित्तिकानि तान्याहुर्ग्रहणादौ च पर्वणि ॥ ५ ॥ फलप्रदर्शनं यत्र न
लोपे दोषदर्शनं ॥ तानि काम्यानि चैत्रादौ प्रपादानविधिर्यथा ॥ ६ ॥ फलोक्तिः करणे
षां लोपे दोषप्रदर्शनं ॥ नित्यान्यपि च काम्यानि यथा जन्माष्टमी व्रतं ॥ ७ ॥ नित्यानां
नित्यकाम्यानां करणं प्रतिवत्सरं ॥ असंभवात्तत्तदुक्तं प्रायश्चित्तं समाचरेत् ॥ ८ ॥

नं.

१॥

(5A)

कृतिर्नैमिक्तिकानां तु निमित्तोपस्थितास्मृतौ ॥ तत्रत्यावश्यकस्यैवलोपेतं निष्कृतिं
चरेत् ॥ ९॥ यथात्यावश्यकं स्नानं ग्रहणे चंद्रसूर्ययोः ॥ उपोषणं त्रिरात्रादितश्चानाव
श्यकं स्मृतं ॥ १०॥ काम्यानां कामतोत्पत्तौ करणं तु यथाविधि ॥ तत्रारब्धविलोपेतु प्राय
श्चित्तं समाचरेत् ॥ ११॥ प्रायोत्रनित्यकृत्यानां संक्षेपात्कालनिर्णयः ॥ वक्ष्यते तत्प्र
योगश्च शिष्टाचारानुसारतः ॥ १२॥ येषां च प्रचुराचारः फलं वा सम्यगीरितं ॥ तेषां नैः
मित्तिकादीनां क्वचिदत्र प्रदर्शनं ॥ १३॥ मासोत्रसंध्यदेशेषु दर्शातः सर्वकर्मसु ॥ मा
घकार्तिकवैशाखस्नाने पूर्णातर्दिरितः ॥ १४॥ अत्रचैत्रशुक्लप्रतिपन्निर्णयः ॥ सा
चसंवत्सरारंभे सूर्योदयव्यापिनी ग्राह्या ॥ दिनद्वये तद्वा मावव्याप्तौ वा पूर्वैव ॥ यदा
तु चैत्रोत्तरमासो भवति तदा मलमास एव वत्सरारंभः ॥ अत्र तैलाभ्यंगो नित्यः ॥ वत्स

(6)

रुत्य०

॥२॥

रादौ वसंतादौ बलिराज्ये तथैव च ॥ तैलाभ्यंगमकुर्वाणो नरकं प्रतिपद्यत इति वृद्धवशिः
श्लोकेः ॥ वत्सरादौ चैत्रशुक्लप्रतिपदिवसंतादौ माघशुक्लपंचम्यां फाल्गुनकृष्णप्रतिपदि
च ॥ बलिराज्ये आश्विनकृष्णचतुर्दश्यादिदिनत्रये ॥ अत्र कर्तव्यमुक्तं ब्रह्मपुराणे ॥ चैत्र
मासि जगद्गुह्याससर्जप्रथमे हनि ॥ आत्मशोभा ततः कार्या मंगलं भवनं तथा ॥ भोजयि
त्वा द्विजान्सर्वात्सुहृत्सं बंधि बांधवान् ॥ विशेषेण तु भोक्तव्यं कार्यस्यापि महोत्सवः ॥
ज्योतिर्निबन्धे ॥ गृहे गृहे ध्वजाः कार्याः शक्त्या ब्राह्मणतर्पणं ॥ भविष्यपुराणे च ॥ अ
स्यां वै निंबपत्राणि प्राश्य संश्रणुयात्तिथिं ॥ तथा च संग्रहे ॥ पंचांगं श्रणुयात्तत्र नृपादि
फलसंयुतमिति ॥ अत्रायमाचारानुसारेण विधिः ॥ गृहमुपलेप्य रंगवल्ली तोरणादिभि
रलंकृत्य सपरिवारस्तैलाभ्यंगपूर्वकं मंगलस्नानं विधाय ॥ रुतनित्यक्रियो नूतनवः ॥

मं०

॥२॥

(6A)

स्त्रालंकारादिभूषितामंगलवाद्यघोषयुक्तोग्रहद्वारप्रदेशेऽस्मिन् शोभितं पुष्पमाला
दिभूषितमारक्तवस्त्रनिर्मितं ध्वजमुच्छ्रित्य ॥ ॐ ब्रह्मध्वजाय नमः इति संपूज्य प्रार्थये
त् ॥ ब्रह्मध्वजनमस्तेस्तु सर्वाभीष्टफलप्रद ॥ प्रोक्ते स्मिन् वत्सरे नित्यं मद्गृहे मंगलं कु
रु ॥ तत आरोग्यावाप्तये निंबपत्राणि भक्षयित्वा देवज्ञं संपूज्य तन्मुखं हृत्सरफल
श्रवणपूर्वकं पंचांगं श्रुत्वा तं वक्ष्यति ॥ दिभिः परितोष्य विप्रसुहृत्सं बंधिबंध
वैः सह विविधमधुरपक्वान्नादिसुतमन्नं भुंजीयात् ॥ ॥ इति संवत्सरारंभविधिः
॥ संवत्सरे सार्द्धं त्रयोमुहूर्ताः ॥ ॥ वराहसंहितायां ॥ प्रसिद्धास्ते च प्रदर्श्यन्ते ॥ प्रतिप
द्वत्सरादिर्यात् तृतीयाक्षय्यसंज्ञका ॥ दशमी विजयाख्या च मुहूर्तास्त्रय ईरिताः ॥ प्रतिप
त्कातिके शुक्लासमुहूर्तोऽसंज्ञकः ॥ स्वयं सिद्धा इमे ज्ञेयाः सर्वकार्यप्रसाधका इति ॥

(७)

कृत्य०

॥३॥

चैत्रमासंप्रक्रम्योक्तं भविष्यपुराणे ॥ ॥ प्रत्यहंधर्मघटको वस्त्रसंवेष्टिताननः ॥ ब्राह्मण
स्य गृहे देयः शीतामलजलः शुचिः ॥ तत्र मंत्रः ॥ ॥ एष धर्मघटो दत्तो ब्रह्मविष्णुशिवात्मकः
॥ अस्य प्रदानात्सकलाममसंतु मनोरथा ॥ चैत्रशुक्लतीयामन्वादिः ॥ एतदादिप्रतिसं
वत्सरं नित्यानिषण्णवतिश्राद्धान्युक्तानि ॥ तेषां निर्णयः ॥ प्रयोगश्च मल्लतश्राद्धमंजः
याद्रिष्टव्यः ॥ चैत्रशुक्लाष्टमीनवमीयुताया ह्य ॥ पुनर्वसुनक्षत्रयोगेति प्रशस्ता ॥ बुधवा
सरयोगे च प्रशस्ततरा ॥ नक्षत्रवासरयोगवतीसप्तमीयुतापिया ह्य ॥ तदभावे केचला
ष्टमीत्रिमुहूर्तापि परैव ॥ ॥ अत्र कृत्यमुक्तं हेमाद्रौ लिंगपुराणे ॥ ॥ अशोककलिका
श्चाष्टौ ये पिबन्ति पुनर्वसौ ॥ चैत्रे मासि सिताष्टम्या न तेशोकमवाप्नुयुरिति ॥ मम सर्व
दा अशोकत्वप्राप्तिद्वारा श्रीपरं र्थं चैत्रशुक्लाष्टम्या मशोककलिका प्राशनं करिष्ये

मं०

॥३॥

निवेधात् ॥ परदिने मध्याह्न व्यास्य भावेऽपि परैव ॥ दिनद्वये मध्याह्न व्यास्य भावे परदि-
 नेऽपि मुहूर्तौऽपि परैव ॥ मुहूर्तत्रयन्यूनत्वेऽप्येवापरैव ॥ यदा दशम्या दिक्षयवशात्पारणाहे-
 स्मात्तैकादशी संभवस्तदानवमीव तांगपारणा लोपापत्तेः स्मात्तैरेष्टमी विद्वाद्याद्या ॥ वैष्ण-
 वेः परैवेति ॥ यद्यपि मध्याह्नशब्दः देहाविभक्तस्य दिनस्य तृतीयभागपरस्तथापि प्रकृ-
 ते ॥ अहोमध्ये वा मनोरामरात्राविति कमलाकराद्युदाहृतवचनात् ॥ देहाविभक्तस्य
 दिनस्य संधिकालवाचकोक्तैः ॥ तद्दशम्या कालस्य दुर्जयत्वान्मध्येति शान्तेः पलविं-
 शतिश्चेति मुहूर्तमालाद्युक्तज्योतिः शास्त्रमुत्तरस्य विंशतिपलात्मकमध्याह्नकालाभ्र-
 यणेन निर्णयः कर्तव्य इति दिक् ॥ ॥ अत्र कर्तव्यमुक्तमगस्तिसंहितायां ॥ उपोषणं-
 जागरणं पितृनुदिश्यतर्पणं ॥ तस्मिन्दिने प्रकर्तव्यं ब्रह्मप्राप्तिमभीक्ष्णिरिति ॥

(8A)

अत्ररामार्चनादिसर्वकौस्तुभादिषुदृष्टव्यं॥ पारणंतुदशम्यां कार्यं॥ दशमीनैवलंघयेर
इतिवचनात्॥ इदं ब्रतं नित्यं काम्यं च॥ इदं मूलमासेनैव कार्यं॥ ॥ इति रामनवमीनि॥
अथ दोलोत्सवः॥ तत्रायं मूलतसंग्रहः॥ दोलोत्सवविधिश्चैत्रेशुकूपक्षे प्रकीर्तितः॥ आ
राध्यदेवतां तिथ्यां कार्यस्तत्पूजकैः पृथक्॥ १॥ तृतीयायामुपक्रम्य मासंगौर्याः शिव
स्य च॥ तस्मिन्मुहूर्तमात्रापि तृतीया परसंयुता॥ २॥ चतुर्दश्यां नृसिंहस्य विहितः को
स्तुभादिषु॥ तत्रापराणहगायासा पूर्वविज्ञा चतुर्दशी॥ ३॥ एकादश्यां महाविष्णोः श्री
युक्तस्य चरितः॥ तस्मिन्नेकादशीयासा द्वादशी तिथि संयुता॥ ४॥ दोलां स्वर्णमयोरम्यां
पद्मरागादि संयुतां॥ सुवर्णशृंगखलायुक्तां वितानोपरिमंडितां॥ ५॥ विचित्राभरणैर्यु
क्तां प्रांतरोपितदर्पणां॥ छत्रचामरसंयुक्तां मदुलास्तरणैर्युक्तां॥ ६॥ कौशेया छाः

(१)

कृत्य०

॥५॥

दितामेवंशक्तिंकुर्याद्यथाविधि॥अशक्तस्तुयथाशक्ति कुर्याद्दार्वादिनिर्मिता॥७॥
अत्रायंविधिः॥उक्तदिनेदेवस्यनित्यपूजांविधाय॥देशकालौसंकीर्त्यममसर्वपापक्षय
पूर्वकसर्वपुण्यप्राप्तिद्वाराश्रीपरमेश्वरप्रीत्यर्थममुकदेवस्यदोलोत्सवंकरिष्ये॥
इतिसंकल्प्य॥देवंविविधोपचारैःसंपूज्यदमनकंचसमर्थ॥सतिसंभवेलौकिका
ग्निंप्रतिष्ठाप्य॥व्याहृतिभिराज्येनाद्येनरशतमाहुतीर्हुत्वाप्राच्येनमइत्यादिमंत्रैर्लो
किकेनचरुणादशदिक्बलीन्दलाशिष्टेष्टजनैर्हुतोमंत्रगीतवाद्यघंटादिघोषयुक्तो
दोलायाःपार्श्वभागेतिष्ठन्मूलमंत्रेणविश्वतश्चक्षुरितिमंत्रेणवादेवंदोलायामारो
प्यांदोलयेत्॥स्त्रीशूद्रोवानाममंत्रेणदेवमारोपयेत्॥एतन्महिमाचोक्तोगारुडे
॥दोलारूढंप्रपश्यंतिल्लुष्णांकलिमलापहं॥अपराधसहस्रैस्तुमुक्तास्तेधूर्णनेह

मं०

॥५॥

(9A)

ते॥ दोलास्थितस्य देवस्य ये ग्रे कुर्वन्ति जागरं॥ सर्वपुण्यफलावाप्तिर्निमिषेणेव जा
यते॥ स्मार्त्तास्तसर्वप्रयत्नेन दोलायात्रामलोत्सवः॥ कार्यः सर्वफलावाप्ते सर्वपापह
रः शुभ इति॥ अयं नित्यः॥ ऊर्जे ब्रतं मधौ दोलाश्रावणे तंतुपूजनं॥ चैत्रे च दमना
रोपमकुर्वाणो ब्रजत्यध इति वाग्मात॥ एतन्मूलवाक्यानि कौस्तुभादोद्भव्यानि
॥ यदा विघ्नवशाद्दोलोत्सवस्य मुख्यकालातिशयोक्तो भवति तदा गौणकालेऽपि कर्त
व्यो नित्यत्वात्॥ गौणकालस्तु मासपर्यंतं ज्ञेयः॥ मधौ शुक्लतीयायां जानकीर
मणंप्रभुं॥ राजोपचारैः संपूज्य मासमालालये कलाविति रामार्चनचंद्रिकायां
गारुडोदाहृतवचनात्॥ यस्तु पंचायतनपूजकस्तेन पंचानामपि तंत्रेण मुख्यदेव
तिथौ कार्यः॥ यश्चानेकदेवतापूजकस्तंत्रेण सर्वदेवतानां दोलोत्सवकरणेषुः॥

(१०)

कृत्य०

॥६॥

स्तत्कर्तृकदो लोत्सवाख्यं कर्म एकादश्यां विश्वे देवदेवतात्वात् ॥ विश्वे देवाः सर्वे देवा
इति श्रुत्या सर्वासां देवतानां कर्तुं मुचितमिति गम्यते ॥ ॥ इति दो लोत्सवः ॥ ॥ अथ
दमनारोपः ॥ तत्रायं मल्लतसंग्रहः ॥ चैत्रे नासि सिते पक्षे प्रत्यब्दं दमनार्पणं ॥ वि
हितं तन्निधीशानां क्रमात्प्रतिपदादितः ॥ १ ॥ अग्रे ब्रह्मणे गौर्यै गणेशाय यथा क्र
मं ॥ नागेभ्यः स्कंदसंज्ञाय रव्यै शंकराय च ॥ २ ॥ दुर्गायै यमधर्माय विश्वे देवेभ्य
एव च ॥ विष्णवे मरुताय शिवाय शशिने क्रमात् ॥ ३ ॥ यस्य देवस्य यो भक्तः
सोर्पयेद्देवतां तिथी ॥ सर्वेषां यदि भक्तश्चेत्सर्वांस्वपि समर्पयेत् ॥ ४ ॥ अन्येभ्य
श्चार्पयेद्भक्तस्तत्प्रसिद्धिर्निधौ यथा ॥ न वन्यां रामचंद्रायेत्येव मन्यत्र चोत्पत्तां ॥
॥ ५ ॥ अप्रसिद्धां तिथिर्मस्यैकादश्यां तदर्पणं ॥ विश्वे देवपदं चापि सर्वदेव

मं०

॥६॥

(10A)

परंयतः॥ ६॥ पौर्णिमायांतु सर्वेषां विहितं दमनार्पणं॥ शिवस्य तु विशेषेण तत्राह कमला
करः॥ ततिथावर्पयेत्तस्मै पुनश्चेत्यां समर्पयेत्॥ अपि वारोपणं चैत्यां स्वीयतिथ्या मसं
भवे॥ ८॥ यद्वागमोक्तमार्गेण दीक्षितस्ततिथौ यजेत्॥ अदीक्षितस्तु पूर्णाया मिति प
क्षत्रयं स्फुटं॥ ९॥ अस्तादौ कार्यमेवैतन्नाधिमासकदाचन॥ नित्यत्वे वचनं त्वस्य दो
लोत्सव उदाहृतं॥ १०॥ विष्णवे दमनारोपो द्वादश्यां विहितः स तु॥ द्वादश्यां वात्रयोद
श्यां कर्तव्यः पारणादिने॥ ११॥ शिवस्य दमनारोपे पूर्वविद्धा चतुर्दशी॥ प्रदोषव्यापिनी
ग्राह्या पौर्णमासी दिवा परा॥ १२॥ मधो न दमनारोपो भवेद्विघ्नवशात्तदा॥ वैशाखे श्राव
णे भाद्रे कर्तव्यस्ततिथौ सितं॥ १३॥ अत्रायं विधिः॥ उक्तदिनात्पूर्वेद्युर्दमनकमानीयः
प्रक्षाल्य वस्त्राच्छादितं देवागारे स्फुरक्षितं निधायाऽपरेद्युः प्रातः कृतं नित्यक्रियो देशका

मूळ प्रत पाहण्यासाठी संपर्क

इतिहासाचार्य वि.का. राजवाडे संशोधन मंडळ, धुळे
राजवाडे पथ, गल्ली नं. १, धुळे-४२४००१ (महाराष्ट्र)
दूरध्वनी क्रमांक (०२५६२) २३३८४८
Email ID : rajwademandaldhule@gmail.com